

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

Цей Закон визначає правовий статус Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, її завдання, функції, повноваження та порядок їх здійснення.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Статус Регулятора

1. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі - Регулятор), є постійно діючим незалежним державним колегіальним органом, метою діяльності якого є державне регулювання, моніторинг та контроль за діяльністю суб'єктів господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг.
2. Регулятор є юридичною особою публічного права, має відокремлене майно, що є державною власністю, рахунки в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням.
3. Роботу Регулятора забезпечують його центральний апарат і територіальні органи.
4. Територіальні органи Регулятора утворюються в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі за його рішенням як структурні підрозділи, що не мають статусу юридичної особи.

Територіальні органи діють на підставі положень, що затверджуються Регулятором. Повноваження територіальних органів визначаються Регулятором відповідно до закону.

Стаття 2. Сфера діяльності Регулятора

1. Регулятор здійснює державне регулювання, моніторинг та контроль за діяльністю суб'єктів господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг, зокрема:

1) у сфері енергетики:

діяльності з виробництва, передачі, розподілу, постачання електричної енергії;

діяльності з транспортування, розподілу, зберігання (закачування, відбору), надання послуг установки LNG, постачання природного газу;

діяльності з транспортування нафти, нафтопродуктів та інших речовин трубопровідним транспортом;

2) у сфері комунальних послуг:

діяльності з виробництва теплової енергії на теплогенеруючих установках, включаючи установки для комбінованого виробництва теплової та електричної енергії, транспортування її магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами, постачання теплової енергії в обсягах понад рівень, що встановлюється умовами та правилами провадження господарської діяльності (ліцензійними умовами);

діяльності у сфері централізованого водопостачання та водовідведення в обсягах понад рівень, що встановлюється умовами та правилами провадження господарської діяльності (ліцензійними умовами).

Розподіл видів діяльності відповідно до сфер застосовується виключно для цілей цього Закону.

2. Державне регулювання у сферах, визначених у частині першій цієї статті, здійснюється Регулятором відповідно до цього Закону, а також законів України "Про природні монополії", "Про електроенергетику", "Про засади функціонування ринку електричної енергії України", "Про ринок природного газу", "Про трубопровідний транспорт", "Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу", "Про державне регулювання у сфері комунальних послуг", "Про теплопостачання", "Про питну воду та питне водопостачання", інших актів законодавства, що регулюють відносини у відповідних сферах.

Стаття 3. Мета, форми діяльності Регулятора та його основні завдання

1. Регулятор здійснює державне регулювання з метою досягнення балансу інтересів споживачів, суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, і держави, забезпечення енергетичної безпеки, європейської інтеграції ринків електричної енергії та природного газу України.

2. Регулятор здійснює державне регулювання шляхом:

1) нормативно-правового регулювання у випадках, коли відповідні повноваження надані Регулятору законом;

2) ліцензування діяльності у сферах енергетики та комунальних послуг;

3) формування цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг та реалізації відповідної політики у випадках, коли такі повноваження надані Регулятору законом;

4) державного контролю та застосування заходів впливу;

5) використання інших засобів, передбачених законом.

3. Основними завданнями Регулятора є:

1) забезпечення ефективного функціонування та розвитку ринків у сферах енергетики та комунальних послуг;

2) сприяння ефективному відкриттю ринків у сферах енергетики та комунальних послуг для всіх споживачів і постачальників та забезпечення недискримінаційного доступу користувачів до мереж/трубопроводів;

- 3) сприяння інтеграції ринків електричної енергії, природного газу України з відповідними ринками інших держав, зокрема в рамках Енергетичного Співтовариства, співпраці з Радою регуляторів Енергетичного Співтовариства, Секретаріатом Енергетичного Співтовариства та національними регуляторами енергетики інших держав;
- 4) забезпечення захисту прав споживачів товарів, послуг у сферах енергетики та комунальних послуг щодо отримання цих товарів і послуг належної якості в достатній кількості за обґрунтованими цінами;
- 5) сприяння транскордонній торгівлі електричною енергією та природним газом, забезпечення інвестиційної привабливості для розвитку інфраструктури;
- 6) реалізація цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг;
- 7) сприяння впровадженню заходів з енергоефективності, збільшенню частки виробництва енергії з відновлюваних джерел енергії та захисту навколишнього природного середовища;
- 8) створення сприятливих умов для залучення інвестицій у розвиток ринків у сферах енергетики та комунальних послуг;
- 9) сприяння розвитку конкуренції на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг;
- 10) інші завдання, передбачені законом.

Стаття 4. Основні принципи діяльності Регулятора

1. Основними принципами діяльності Регулятора є:

- 1) законність;
- 2) самостійність і незалежність;
- 3) компетентність;
- 4) ефективність;
- 5) справедливість;
- 6) прогнозованість та своєчасність прийняття рішень;
- 7) адресність регулювання;
- 8) неупередженість та об'єктивність під час прийняття рішень;
- 9) відкритість і прозорість, гласність процесу державного регулювання;
- 10) недопущення дискримінації;
- 11) відповідальність за прийняті рішення.

Розділ II ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ РЕГУЛЯТОРА

Стаття 5. Гарантії незалежності Регулятора

1. Під час виконання своїх функцій та повноважень відповідно до закону Регулятор діє самостійно та незалежно від будь-якого іншого органу державної влади, іншого державного органу, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, суб'єктів господарювання, а також політичних партій, громадських об'єднань, професійних спілок чи їх органів.

2. Члени Регулятора, інші посадові особи Регулятора діють незалежно. Будь-які письмові чи усні вказівки, розпорядження, доручення органу державної влади, іншого державного органу, органу місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, суб'єктів господарювання, політичних партій, громадських об'єднань, професійних спілок чи їх органів, а також інших осіб, що стосуються виконання членами Регулятора, його посадовими особами своїх функцій і повноважень відповідно до закону, є незаконним впливом.

Органам державної влади, органам місцевого самоврядування, їх посадовим і службовим особам, суб'єктам господарювання, політичним партіям, громадським об'єднанням, професійним спілкам та їх органам забороняється втручатися у процеси державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Особи, які здійснюють незаконний вплив на процес виконання членами Регулятора, його посадовими особами своїх функцій і повноважень, несуть адміністративну та кримінальну відповідальність відповідно до закону.

3. Рішення Регулятора не підлягають погодженню органами державної влади, крім випадків, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції.

Рішення Регулятора можуть бути оскаржені в судовому порядку. Оскарження рішень Регулятора не зупиняє їх виконання.

4. Регулятор має достатньо людських та фінансових ресурсів для виконання своїх завдань відповідно до цього Закону та інших законів. Регулятор самостійно розподіляє кошти, виділені Регулятору на відповідний рік, та розпоряджається ними.

5. Члени Регулятора, інші посадові особи Регулятора діють незалежно від приватних інтересів. Вони не мають права бути власниками корпоративних прав будь-яких суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до Закону України "Про запобігання корупції".

Регулятор затверджує правила професійної етики, що застосовуються до членів Регулятора, працівників центрального апарату і територіальних органів Регулятора. Правила професійної етики, зокрема, повинні містити:

1) вимоги щодо проведення членами Регулятора зустрічей з представниками суб'єктів, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, та/або суб'єктів, пов'язаних з ними відносинами контролю, з питань провадження такими суб'єктами діяльності за участю не менше двох інших членів Регулятора або керівників структурних підрозділів, а в разі проведення зустрічей працівниками центрального апарату та/або територіальних органів Регулятора - за участю не менше двох інших працівників;

2) зобов'язання повідомляти членами Регулятора, працівниками центрального апарату і територіальних органів Регулятора про наявність конфлікту інтересів у процесі виконання ними службових повноважень.

Вимоги цієї статті не обмежують право Регулятора на співпрацю з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування та не обмежують дію статей 15 і 16 цього Закону.

Стаття 6. Відносини Регулятора з Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України, іншими органами державної влади

1. Регулятор щорічно, до 1 квітня року, наступного за звітним, подає до Верховної Ради України звіт про свою діяльність, звіт про використання коштів. Регулятор взаємодіє з Кабінетом Міністрів України, центральними органами виконавчої влади в питаннях розроблення і реалізації програм економічного та соціального розвитку України, державних цільових програм.
2. Регулятор розробляє та подає до Кабінету Міністрів України проекти актів Кабінету Міністрів України з питань, що належать до його компетенції, узагальнює та аналізує інформацію про їх виконання, вносить пропозиції щодо їх удосконалення.
3. Регулятор взаємодіє з Антимонопольним комітетом України та органами фінансового контролю у процесі моніторингу та під час проведення Антимонопольним комітетом України розслідувань на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг. У разі виявлення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції Регулятор звертається до Антимонопольного комітету України з поданням для прийняття відповідного рішення.
4. Регулятор надає на запит Кабінету Міністрів України, інших органів державної влади документи, статистичну та іншу інформацію, необхідні для виконання ними своїх функцій.

Стаття 7. Правомочність члена Регулятора

1. Головою або членом Комісії може бути громадянин України, який має повну вищу освіту (технічну, юридичну або економічну), високі професійні та моральні якості, досвід роботи у сферах енергетики або комунальних послуг не менше п'яти років, у тому числі на керівних посадах не менше двох років, володіє державною мовою, має освітній і професійний рівень та стан здоров'я, необхідні для виконання своїх посадових обов'язків.
2. Не може бути призначена на посаду члена Регулятора особа, яка:
 - 1) є членом політичної партії;
 - 2) не менш як три місяці протягом одного року до дня подання заявки на відкритий конкурс входила до складу керівних органів політичної партії або перебувала у трудових чи інших договірних відносинах з політичною партією;
 - 3) є членом органів управління суб'єктів природних монополій та/або суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сферах енергетики та комунальних послуг або близькі особи якої, визначені Законом України "Про запобігання корупції", є членом органів управління таких суб'єктів господарювання;
 - 4) володіє прямо або опосередковано підприємствами або корпоративними правами будь-яких суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики або комунальних послуг, або члени сім'ї якої, визначені Законом України "Про запобігання корупції", є власниками таких підприємств або корпоративних прав;
 - 5) за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;

- 6) має судимість за вчинення злочину, не погашену або не зняту в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи);
- 7) притягалася на підставі обвинувального вироку, що набрав законної сили, до кримінальної відповідальності за вчинення корупційного правопорушення або правопорушення, пов'язаного з корупцією;
- 8) до якої протягом року до дня подання заявки на відкритий конкурс застосовувалося адміністративне стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією;
- 9) відповідно до вироку суду позбавлена права займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави, або обіймати відповідні посади;
- 10) у разі призначення є близькою особою відповідно до Закону України "Про запобігання корупції" іншим членам Регулятора;
- 11) не подала декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування за минулий рік або не пройшла спеціальну перевірку відповідно до Закону України "Про запобігання корупції";
- 12) є особою, до якої застосовуються заборони, визначені частиною третьою або четвертою статті 1 Закону України "Про очищення влади";
- 13) має громадянство іншої держави.

Стаття 8. Особливості призначення, припинення повноважень та правового статусу членів Регулятора

1. До складу Регулятора входять сім членів, у тому числі Голова.
2. Призначення на посаду члена Регулятора здійснюється за результатами відкритого конкурсного відбору на зайняття цієї посади. Організацію та проведення конкурсного відбору здійснює Конкурсна комісія з добору кандидатів на посади членів Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі - Конкурсна комісія), що утворюється і діє відповідно до цього Закону.
3. До складу Конкурсної комісії входять:
 - 1) дві особи, яких визначає Президент України;
 - 2) дві особи, яких визначає Верховна Рада України: одна особа - за поданням Комітету Верховної Ради України, до предмета відання якого належить розвиток паливно-енергетичного комплексу, вугільної, газової, нафтової, нафтопереробної промисловості та електроенергетики; одна особа - за поданням Комітету Верховної Ради України, до предмета відання якого належить житлово-комунальне господарство.Комітети Верховної Ради України приймають рішення щодо кандидатур членів Конкурсної комісії, які пропонуються Верховній Раді України для обрання, на основі пропозицій депутатських фракцій (груп);
 - 3) одна особа, яку визначає Кабінет Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у паливно-енергетичному комплексі.

Конкурсна комісія вважається повноважною у разі затвердження в її складі не менше чотирьох осіб.

Членами Конкурсної комісії можуть бути особи, які мають повну вищу освіту, бездоганну ділову репутацію, високі професійні та моральні якості, суспільний авторитет. Членами Конкурсної комісії не можуть бути особи, які є членами органів управління суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, а також особи, зазначені в частині другій статті 7 цього Закону, та особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, відповідно до пункту 1 статті 3 Закону України "Про запобігання корупції".

Член Конкурсної комісії не має права брати участь у конкурсному відборі на зайняття посади члена Регулятора.

Строк повноважень члена Конкурсної комісії становить три роки та може бути припинений достроково за ініціативою органу або особи, що призначила такого члена Конкурсної комісії, або за власною ініціативою члена Конкурсної комісії.

Члени Конкурсної комісії виконують свої функції на громадських засадах.

За пропозицією членів Конкурсної комісії до роботи Конкурсної комісії можуть залучатися представники Європейської Комісії, Секретаріату Енергетичного Співтовариства, інших міжнародних організацій, які співпрацюють з Україною у сферах енергетики та комунальних послуг. Представники зазначених міжнародних організацій беруть участь у роботі Конкурсної комісії з правом дорадчого голосу на громадських засадах.

Конкурсна комісія обирає голову та затверджує регламент своєї роботи.

Засідання Конкурсної комісії проводяться у формі відкритих слухань. Протокол засідання розміщується на офіційних веб-сайтах Президента України та Верховної Ради України протягом трьох робочих днів з дня його проведення.

Засідання Конкурсної комісії проводяться у формі відкритих слухань. Забезпечується відео- та аудіофіксація і трансляція у режимі реального часу засідання Конкурсної комісії на офіційних веб-сайтах Президента України та Верховної Ради України.

На засіданнях Конкурсної комісії як спостерігачі можуть бути присутніми народні депутати України, представники Європейської Комісії, Секретаріату Енергетичного Співтовариства, інших міжнародних організацій, які співпрацюють з Україною у сферах енергетики та комунальних послуг, а також представники громадськості.

Забороняється незаконне втручання державних органів, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, політичних партій, громадських об'єднань, інших фізичних або юридичних осіб у діяльність Конкурсної комісії.

Інформація про час і місце проведення засідання Конкурсної комісії оприлюднюється на офіційних веб-сайтах Президента України та Верховної Ради України не пізніше ніж за два робочі дні до його початку.

Протоколи засідань Конкурсної комісії розміщуються на офіційних веб-сайтах Президента України та Верховної Ради України протягом трьох робочих днів з дня їх проведення.

Роботу Конкурсної комісії забезпечує Апарат Верховної Ради України.

Конкурсна комісія оголошує прийом заявок на відкритий конкурс:

<http://yurist-online.org/>

у разі закінчення строку повноважень члена (членів) Регулятора, визначеного цим Законом, - за три місяці до дня закінчення строку повноважень;

у разі дострокового припинення повноважень члена (членів) Регулятора відповідно до цього Закону - протягом п'яти робочих днів із дня припинення повноважень.

Прийом заявок на відкритий конкурс здійснюється протягом 45 календарних днів з дня оголошення конкурсу. Порядок та умови проведення відкритого конкурсу затверджуються Конкурсною комісією та розміщуються на офіційних веб-сайтах Президента України та Верховної Ради України, в загальнодержавних друкованих засобах масової інформації.

Особа, яка претендує на участь у конкурсі, подає такі документи:

- 1) заяву про участь у конкурсі із зазначенням основних мотивів щодо зайняття посади члена Регулятора, до якої додається резюме довільної форми;
- 2) заяву про надання згоди на проведення спеціальної перевірки відповідно до Закону України "Про запобігання корупції" та на обробку персональних даних відповідно до Закону України "Про захист персональних даних";
- 3) автобіографію, що містить: прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), число, місяць, рік і місце народження, громадянство, відомості про освіту, трудову діяльність, посаду (заняття), місце роботи, громадську діяльність (у тому числі на виборних посадах), членство у політичних партіях, у тому числі в минулому, наявність трудових або будь-яких інших договірних відносин з політичною партією упродовж двох років, що передують поданню заяви (незалежно від тривалості), контактний номер телефону та адресу електронної пошти, відомості про наявність чи відсутність судимості;
- 4) особовий листок з обліку кадрів;
- 5) копію паспорта громадянина України;
- 6) копії документів про освіту, вчені звання та наукові ступені;
- 7) медичну довідку про стан здоров'я за формою, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, щодо перебування особи на обліку в психоневрологічних або наркологічних закладах охорони здоров'я;
- 8) копію військового квитка або посвідчення особи військовослужбовця (для військовослужбовців або військовозобов'язаних);
- 9) декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за рік, що передує року, в якому було оприлюднено оголошення про конкурс, за формою, визначеною відповідно до Закону України "Про запобігання корупції".

Відомості, що містяться у поданих відповідно до цієї частини документах, підлягають оприлюдненню упродовж трьох робочих днів після закінчення строку подання заявки на відкритий конкурс на офіційних веб-сайтах Президента України та Верховної Ради України, крім відомостей, які відповідно до Закону України "Про запобігання корупції" віднесені до інформації з обмеженим доступом, та відомостей про контактний номер телефону, адресу електронної пошти кандидата.

Конкурсна комісія протягом 30 календарних днів з дня завершення прийому заявок на відкритий конкурс проводить необхідні процедури, передбачені порядком проведення відкритого конкурсу, за результатами голосування складає рейтинг кандидатів на посаду члена (членів) Регулятора та

оприлюднює його на офіційних веб-сайтах Президента України та Верховної Ради України. Протягом зазначеного строку також проводиться спеціальна перевірка кандидатів, передбачена Законом України "Про запобігання корупції", і перевірка, передбачена Законом України "Про очищення влади".

Рішення Конкурсної комісії приймаються простою більшістю голосів її членів. У разі рівного розподілу голосів голос голови Конкурсної комісії є вирішальним.

Конкурсна комісія подає на розгляд Президента України кандидатури, які отримали найвищий рейтинг і пройшли передбачену цим Законом перевірку, загальним списком у кількості з розрахунку дві особи на одну посаду члена Регулятора.

Конкурсна комісія оприлюднює інформацію про кандидатів, які отримали найвищий рейтинг та подані на розгляд Президента України.

Президент України призначає на посаду члена (членів) Регулятора з відібраних Конкурсною комісією кандидатів не пізніше місячного строку з дня внесення Конкурсною комісією відповідного подання.

Члени Регулятора призначаються на посади указом Президента України.

У разі якщо членом Регулятора призначається особа, яка має представницький мандат та відповідно до законодавства не може суміщати свою службову діяльність з іншою роботою та/або діяльністю, така особа приступає до виконання обов'язків члена Регулятора лише після складання представницького мандата.

4. На працівників центрального апарату і територіальних органів Регулятора поширюється правовий статус державних службовців.

Апарат Регулятора очолює керівник апарату, який призначається на посаду та звільняється з посади Головою Регулятора за рішенням Регулятора.

5. Строк повноважень членів Регулятора становить шість років. При цьому забезпечується періодична ротація складу Регулятора. Одна й та сама особа не може бути членом Регулятора більше двох строків.

Схемою ротації членів Регулятора передбачається, що не більше двох нових членів Регулятора призначаються (призначаються повторно) протягом кожного календарного року, крім випадків, коли більше двох членів Регулятора звільняються достроково з посади протягом цього періоду. У разі дострокового звільнення членів Регулятора з посади нові призначення здійснюються на залишковий період перебування на посаді звільнених членів Регулятора.

6. Повноваження члена Регулятора припиняються достроково за рішенням Президента України у разі:

- 1) призначення чи обрання на іншу посаду за його згодою;
- 2) визнання його судом недієздатним або обмежено дієздатним, визнання його безвісно відсутнім чи оголошення його померлим;
- 3) набрання законної сили обвинувальним вироком суду стосовно нього;

- 4) набрання законної сили рішенням суду про притягнення до відповідальності за корупційне правопорушення або правопорушення, пов'язане з корупцією;
- 5) припинення його громадянства України або виїзду на постійне проживання за межі України;
- 6) подання заяви про звільнення з посади за власним бажанням, зокрема в разі неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров'я або у разі виходу на пенсію;
- 7) подання заяви про відставку у разі принципової незгоди з рішенням (рішеннями) Регулятора;
- 8) невідповідності вимогам частини другої статті 7 цього Закону;
- 9) смерті.

Не може бути підставою для звільнення члена Регулятора набуття повноважень новообраним Президентом України.

Повноваження члена Регулятора припиняються з дня видання указу Президента України про його звільнення.

7. Особа, повноваження якої на посаді члена Регулятора припинені, зобов'язана наступного року після припинення повноважень подати декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік відповідно до Закону України "Про запобігання корупції".

Протягом двох років з дня припинення повноважень члена Регулятора особа не має права мати трудові або інші договірні відносини з будь-яким суб'єктом господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та/або комунальних послуг.

8. Член Регулятора, строк повноважень якого закінчився, а також повноваження якого достроково припинені у разі подання заяви про звільнення з посади за власним бажанням або про відставку, має право на компенсацію заробітної плати протягом шести місяців з дня закінчення строку його повноважень (звільнення) у розмірі середньої заробітної плати за останніх шість місяців, що передували місяцю закінчення строку повноважень (звільнення).

Право на компенсацію втрачає чинність після закінчення шестимісячного періоду з дня закінчення строку повноважень (звільнення) такого члена Регулятора. У разі працевлаштування члена Регулятора протягом строку виплати компенсації виплата компенсації припиняється з дня працевлаштування такої особи.

Стаття 9. Голова Регулятора

1. Голова Регулятора обирається членами Регулятора шляхом таємного голосування.

Голова Регулятора переобирається кожні два роки після дня затвердження першого складу Регулятора відповідно до цього Закону. У разі дострокового припинення повноважень Голови Регулятора члени Регулятора у 10-денний строк обирають члена Регулятора, який виконує обов'язки Голови до призначення нового члена Регулятора.

2. Голова Регулятора:

- 1) очолює Регулятора, спрямовує його діяльність;

- 2) розподіляє обов'язки між членами Регулятора відповідно до регламенту Регулятора;
- 3) подає на погодження Комітету Верховної Ради України з питань бюджету проект кошторису Регулятора на наступний рік;
- 4) представляє Регулятора у відносинах з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності, громадянами, громадськими об'єднаннями, а також з міжнародними установами та організаціями;
- 5) представляє на пленарному засіданні Верховної Ради України річний звіт про діяльність Регулятора, а також звіт про використання коштів;
- 6) бере участь у засіданнях Кабінету Міністрів України з правом дорадчого голосу;
- 7) головує на засіданнях Регулятора та підписує від імені Регулятора постанови і розпорядження;
- 8) призначає члена Регулятора, уповноваженого виконувати функції та повноваження Голови у разі його відсутності;
- 9) здійснює інші повноваження, передбачені законом.

Стаття 10. Обмеження, що застосовуються до членів Регулятора, працівників центрального апарату і територіальних органів Регулятора

1. Не може бути призначена працівником центрального апарату та/або територіального органу Регулятора особа, яка:

- 1) не відповідає вимогам, встановленим Законом України "Про державну службу";
- 2) має судимість за вчинення злочину, не погашену або не зняту в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи), або була притягнута до відповідальності за корупційне правопорушення чи правопорушення, пов'язане з корупцією, протягом одного року до дня призначення;
- 3) відповідно до вироку суду позбавлена права займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави, або обіймати відповідні посади;
- 4) має громадянство іноземної держави;
- 5) не подала декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік або не пройшла спеціальну перевірку відповідно до Закону України "Про запобігання корупції";
- 6) належить до осіб, щодо яких застосовуються заборони, визначені частиною третьою або четвертою статті 1 Закону України "Про очищення влади";
- 7) прямо чи опосередковано є членом органів управління та/або володіє підприємствами або корпоративними правами будь-яких суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики або комунальних послуг, або члени сім'ї якої, визначені Законом України "Про запобігання корупції", є власниками таких підприємств або корпоративних прав та/або є членами органів управління таких суб'єктів господарювання.

2. Члени Регулятора, працівники центрального апарату і територіальних органів Регулятора не мають права:

- 1) бути повіреними третіх осіб у справах Регулятора;
- 2) використовувати Регулятора, інших посадових осіб та майно Регулятора у партійних чи особистих інтересах.

На членів Регулятора, працівників його центрального апарату і територіальних органів поширюються інші обмеження та вимоги, встановлені Законом України "Про запобігання корупції".

3. У разі виникнення у члена Регулятора конфлікту інтересів під час виконання службових повноважень він повинен негайно повідомити про це Регулятора. У разі виникнення у працівника центрального апарату або територіального органу Регулятора конфлікту інтересів під час виконання службових повноважень така особа повинна негайно повідомити про це своєму безпосередньому керівникові для вжиття всіх необхідних заходів, спрямованих на запобігання чи усунення конфлікту інтересів шляхом надання доручення про виконання відповідного завдання іншій посадовій особі, працівнику, особистого виконання цього завдання чи в інший спосіб, передбачений законодавством.

Стаття 11. Фінансування діяльності Регулятора

1. Фінансування Регулятора, його центрального апарату і територіальних органів здійснюється за рахунок надходження до спеціального фонду Державного бюджету України внесків на регулювання, які сплачуються суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до статті 13 цього Закону. Внески на регулювання зараховуються до доходів спеціального фонду Державного бюджету України, не підлягають вилученню та використовуються за цільовим призначенням на фінансування діяльності Регулятора, його центрального апарату і територіальних органів.

2. Регулятор затверджує свій кошторис після погодження його проекту Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету.

Проект кошторису Регулятора оприлюднюється щорічно, не пізніше 1 червня, шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Регулятора. Регулятор проводить відкрите обговорення проекту кошторису, за результатами якого проект кошторису може бути уточнений.

3. Голова Регулятора не пізніше 1 липня поточного року подає для погодження Комітету Верховної Ради України з питань бюджету проект кошторису Регулятора на наступний рік.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету у місячний строк приймає рішення про погодження кошторису Регулятора або надає обґрунтовані зауваження до нього. Рішення Комітету Верховної Ради України з питань бюджету підлягає оприлюдненню на офіційному веб-сайті Регулятора у строк не пізніше п'яти днів з дня його прийняття.

У разі надходження зауважень Регулятор у 15-денний строк після їх отримання подає відкоригований проект кошторису Комітету Верховної Ради України з питань бюджету для погодження.

Після погодження проект кошторису подається Регулятором до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної бюджетної політики, для його включення до проекту Державного бюджету України на відповідний рік.

Регулятор затверджує кошторис після набрання чинності законом про Державний бюджет України на відповідний рік та розміщує його на своєму офіційному веб-сайті.

4. Контроль за цільовим використанням коштів Регулятора здійснюється відповідно до законодавства.

Звіт про виконання кошторису оприлюднюється на офіційному веб-сайті Регулятора та подається до Верховної Ради України разом із річним звітом Регулятора.

Стаття 12. Оплата праці членів Регулятора, працівників центрального апарату і територіальних органів Регулятора

1. Оплата праці членів Регулятора, працівників центрального апарату і територіальних органів Регулятора повинна забезпечувати достатні матеріальні умови для незалежного виконання ними службових обов'язків та стимулювати сумлінну працю.

2. Умови оплати праці членів Регулятора визначаються з урахуванням особливостей цього Закону.

3. Умови оплати праці, надання відпусток, питання соціального захисту працівників центрального апарату і територіальних органів Регулятора визначаються Законом України "Про державну службу" з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом.

4. Установлюються такі посадові оклади членам Регулятора, працівникам центрального апарату і територіальних органів Регулятора відповідно до розміру мінімальної заробітної плати, визначеної законом про Державний бюджет України на відповідний рік:

Голова Регулятора - 50;

член Регулятора - 40;

керівник, заступник керівника самостійного структурного підрозділу центрального апарату або територіального органу Регулятора, інші працівники центрального апарату або територіального органу Регулятора - від 10 до 25.

5. Голові, члену Регулятора можуть встановлюватись такі премії:

місячна або квартальна премія за відмінне виконання службових обов'язків;

за виконання окремих особливо важливих завдань.

Рішення про встановлення премій членам та Голові Регулятора приймається на його засіданні відповідно до затвердженого Регулятором Положення про преміювання та з урахуванням особистого внеску Голови, члена Регулятора в загальний результат роботи. Загальний розмір премій, які може отримати Голова, член Регулятора за рік, не може перевищувати 50 відсотків фонду посадового окладу для відповідних посад за рік.

6. Розмір та порядок встановлення надбавок, премій, інших виплат працівникам центрального апарату і територіальних органів Регулятора визначаються Законом України "Про державну службу".

Стаття 13. Порядок сплати внесків на регулювання

1. Платниками внесків на регулювання є суб'єкти господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, визначену статтею 2 цього Закону.

2. Базою нарахування внеску на регулювання є чистий дохід платників внеску на регулювання від діяльності, що регулюється Регулятором, за звітний квартал.

3. Ставка внеску на регулювання визначається Регулятором щорічно шляхом ділення планового обсягу потреб у фінансуванні Регулятора на чистий дохід платників внеску на регулювання від діяльності, що регулюється Регулятором, за попередній рік.

Ставка внеску на регулювання підлягає перегляду Регулятором щоквартально з урахуванням обсягу чистого доходу платників внеску на регулювання від діяльності, що регулюється Регулятором, за попередній квартал.

Ставка внеску на регулювання не може перевищувати 0,1 відсотка чистого доходу платника внеску на регулювання від діяльності у сферах енергетики та комунальних послуг за попередній квартал.

Методика (порядок) визначення ставки внеску на регулювання затверджується Регулятором.

4. Внески на регулювання сплачуються платниками до спеціального фонду Державного бюджету України щоквартально, протягом перших 30 днів кварталу, наступного за звітним, та є джерелом фінансування Регулятора.

5. У разі несплати внеску на регулювання або сплати його не в повному обсязі протягом кварталу, наступного за звітним, Регулятор приймає рішення про накладення на такого платника внеску штрафу у розмірі 5 відсотків несплаченої суми внеску на регулювання.

Рішення про накладення штрафу приймається Регулятором на підставі акта перевірки суб'єкта господарювання або подання відповідного структурного підрозділу Регулятора про несплату внеску на регулювання або сплату його не в повному обсязі протягом кварталу, наступного за звітним, у 15-денний строк з моменту складення акта перевірки або отримання відповідного подання та оформлюється постановою Регулятора.

Штраф може бути накладено протягом шести місяців з дня виявлення правопорушення, але не пізніше одного року з дня його вчинення.

Кошти, отримані внаслідок стягнення штрафів, зараховуються до доходів Державного бюджету України.

Платники внесків на регулювання не пізніше 15 днів з дня вручення або отримання копії постанови про накладення штрафу зобов'язані сплатити штраф та надати Регулятору копію завіреного банком платіжного документа, що засвідчує факт сплати штрафу.

У разі несплати штрафу та/або ненадання копії платіжного документа, що засвідчує факт сплати штрафу, в зазначений строк, виконання постанови про накладення штрафу здійснюється державною виконавчою службою в порядку, встановленому Законом України "Про виконавче провадження".

Рішення Регулятора про накладення штрафу може бути оскаржено до суду в порядку, встановленому законом.

Стаття 14. Порядок організації роботи Регулятора та прийняття рішень

1. Засідання Регулятора є основною формою його роботи як колегіального органу. Порядок організації роботи Регулятора, зокрема проведення його засідань, визначається регламентом, що затверджується Регулятором, та підлягає оприлюдненню на його офіційному веб-сайті.

2. Засідання Регулятора проводяться у формі відкритих слухань. На відкритих слуханнях розглядаються всі питання, розгляд яких належить до повноважень Регулятора, крім питань, що містять таємну інформацію.

У разі розгляду Регулятором питання, що містить таємну інформацію, порядок доступу до якої регулюється законом, Регулятор приймає рішення про розгляд такого питання в режимі закритого слухання.

3. Засідання Регулятора є правомочними у разі присутності на ньому більшості із загального складу Регулятора. У відкритих слуханнях мають право брати участь представники суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, організацій, що представляють інтереси споживачів, громадських організацій, засобів масової інформації та інші заінтересовані особи.

У разі розгляду питання на закритих слуханнях Регулятор приймає рішення щодо доступу осіб, які можуть бути присутніми на таких слуханнях.

4. Регулятор на своїх засіданнях:

- 1) розглядає та приймає рішення з питань, що належать до його компетенції;
- 2) розглядає і схвалює в межах своїх повноважень проекти актів законодавства, пропозиції стосовно вдосконалення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг;
- 3) приймає нормативно-правові акти з питань, що належать до його компетенції;
- 4) затверджує щорічний звіт Регулятора;
- 5) затверджує регламент Регулятора;
- 6) розглядає справи про адміністративні правопорушення;
- 7) розглядає справи щодо видачі ліцензій та дотримання суб'єктами господарювання ліцензійних умов, а також щодо застосування санкцій за порушення ліцензійних умов та законодавства з питань державного регулювання діяльності суб'єктів природних монополій та суміжних ринків.

Перелік питань, що вносяться на розгляд Регулятора, оприлюднюється не пізніше як за три робочі дні до дня проведення засідання на офіційному веб-сайті Регулятора.

Разом з переліком питань, що вносяться на розгляд Регулятора, підлягають оприлюдненню на офіційному веб-сайті Регулятора проекти рішень Регулятора та обґрунтування до них, одержані зауваження та пропозиції, а також вмотивована позиція Регулятора щодо одержаних зауважень.

5. Голосування на засіданнях Регулятора здійснюється членами Регулятора особисто та самостійно.

Рішення Регулятора вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало не менше чотирьох членів Регулятора, присутніх на засіданні. Кожний член Регулятора має один голос. Член Регулятора, не згодний з прийнятим рішенням, може письмово викласти свою окрему думку, яка додається до такого рішення.

Рішення Регулятора оформлюються постановами, крім рішень щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення контролю, які оформлюються розпорядженнями. Рішення Регулятора підписуються Головою.

Результати засідання Регулятора оформлюються протоколом. Протокол засідання Регулятора оприлюднюється на його офіційному веб-сайті не пізніше п'яти робочих днів з дня його проведення. Якщо до рішення Регулятора була подана окрема думка члена Регулятора, вона розміщується у публічному доступі як невід'ємна частина протоколу.

Регулятор забезпечує онлайн-трансляцію засідань, що проводяться у формі відкритих слухань, на своєму офіційному веб-сайті. Зберігання записів таких трансляцій та вільний доступ до них на офіційному веб-сайті забезпечується Регулятором протягом не менше одного року з дня проведення засідання.

6. Рішення Регулятора не підлягають державній реєстрації Міністерством юстиції України. Відсутність державної реєстрації рішень Регулятора не є підставою для відмови суду у прийнятті заяви про їх оскарження.

Регулятор веде реєстр всіх прийнятих рішень та забезпечує вільний доступ до них на своєму офіційному веб-сайті у затвердженому ним порядку.

7. Рішення Регулятора, що мають ознаки регуляторних актів, а також рішення з питань встановлення тарифів на товари (послуги) суб'єктів природних монополій, цін (тарифів) для населення (якщо відповідні повноваження щодо встановлення цін (тарифів) надані спеціальними законами) набирають чинності з дня, наступного за днем їх опублікування в офіційному друкованому виданні - газеті "Урядовий кур'єр", якщо більш пізній строк набрання ними чинності не встановлено самим рішенням, але не раніше дня офіційного опублікування рішення. Рішення підлягає опублікуванню у 15-денний строк з дня його прийняття.

Інші рішення Регулятора набирають чинності з дня їх прийняття, якщо рішенням не встановлено більш пізній строк набрання чинності, та доводяться до відома осіб, на яких поширюється їх дія, у порядку, встановленому Регулятором.

8. Рішення Регулятора, крім тих частин рішень, що містять таємну інформацію, підлягають оприлюдненню протягом п'яти робочих днів з дня їх прийняття на офіційному веб-сайті Регулятора. Обсяг конфіденційної інформації, що не підлягає розкриттю, визначається Регулятором на підставі клопотання заінтересованих осіб з урахуванням вимог Закону України "Про доступ до публічної інформації".

9. Рішення Регулятора є обов'язковими до виконання суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг.

Стаття 15. Порядок підготовки рішень Регулятора, що мають ознаки регуляторних актів

1. Підготовка проектів рішень Регулятора, що мають ознаки регуляторних актів відповідно до Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності", здійснюється у порядку, визначеному цим Законом.

2. Кожен проект рішення Регулятора, що має ознаки регуляторного акта, разом з матеріалами, що обґрунтовують необхідність прийняття такого рішення, та аналізом його впливу оприлюднюються на офіційному веб-сайті Регулятора з метою одержання зауважень і пропозицій від інших органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб.

Проект рішення Регулятора разом з матеріалами, що обґрунтовують необхідність прийняття такого рішення, та аналізом його впливу оприлюднюються Регулятором не пізніше п'яти робочих днів з дня оприлюднення повідомлення про оприлюднення цього проекту рішення.

Повідомлення про оприлюднення проекту рішення повинно містити:

- 1) стислий виклад змісту проекту рішення;
- 2) поштову та електронну адресу, на які можуть надсилатися зауваження та пропозиції;
- 3) інформацію про спосіб оприлюднення проекту рішення та відповідного аналізу впливу (назва друкованого засобу масової інформації та/або адреса сторінки в мережі Інтернет, де опубліковано чи розміщено проект рішення та аналіз його впливу, або інформація про інший спосіб оприлюднення, передбачений Регулятором);
- 4) інформацію про строк, протягом якого приймаються зауваження та пропозиції від органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб;
- 5) інформацію про спосіб надання органами державної влади, фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями та іншими заінтересованими особами зауважень та пропозицій.

Оприлюднення проекту рішення Регулятора з метою одержання зауважень і пропозицій не може бути перешкодою для проведення громадських слухань та будь-яких інших форм відкритих обговорень цього проекту.

3. Строк, протягом якого приймаються зауваження та пропозиції до проектів рішень, встановлюється Регулятором і не може становити менше одного місяця та більше трьох місяців з дня оприлюднення відповідних проектів рішень.

4. Зауваження і пропозиції до проектів рішень, одержані протягом встановленого строку, оприлюднюються шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Регулятора та підлягають обов'язковому розгляду Регулятором за участі фізичних, юридичних осіб, їх об'єднань, органів місцевого самоврядування та інших заінтересованих осіб, які надали такі зауваження та пропозиції, у порядку, затвердженому Регулятором.

У разі внесення до проекту рішення суттєвих змін Регулятор може повторно провести процедуру оприлюднення проекту рішення, збору і розгляду зауважень та пропозицій до нього.

Зауваження і пропозиції до проектів рішень Регулятора та інформація про результати їх розгляду Регулятором з обґрунтуванням прийняття або відхилення оприлюднюються на офіційному веб-сайті Регулятора не пізніш як за п'ять робочих днів до прийняття Регулятором рішення. Зазначені матеріали повинні залишатися у публічному доступі протягом одного року з дня прийняття відповідного рішення Регулятора.

5. Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, їх об'єднання, інші заінтересовані особи мають право подавати до Регулятора пропозиції про необхідність підготовки проектів рішень Регулятора, а також про необхідність їх перегляду. Регулятор протягом 30 днів з дати отримання пропозицій повідомляє про результати їх розгляду.

Стаття 16. Проведення відкритого обговорення проектів рішень Регулятора

1. Проекти рішень Регулятора з питань встановлення цін (тарифів), затвердження інвестиційних програм, якщо відповідні повноваження щодо встановлення цін (тарифів), затвердження інвестиційних програм надані Регулятору законом, підлягають відкритому обговоренню.

У разі якщо проект рішення Регулятора, що має ознаки регуляторного акта, стосується розвитку окремого регіону або територіальної громади, його розгляд забезпечується із залученням місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

У разі необхідності Регулятор може проводити відкриті обговорення з інших питань, що належать до його компетенції.

2. Відкрите обговорення проектів рішень Регулятора з питань встановлення цін (тарифів), затвердження інвестиційних програм у сфері комунальних послуг проводиться за місцем надання послуг суб'єктами господарювання.

3. Порядок проведення відкритого обговорення проектів рішень Регулятора затверджується Регулятором і має враховувати особливості організації та проведення відкритого обговорення окремих видів рішень Регулятора, зокрема визначених частиною першою цієї статті.

Стаття 17. Функції та повноваження Регулятора

1. Для ефективного виконання завдань державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг Регулятор:

1) приймає обов'язкові до виконання рішення з питань, що належать до його компетенції;

2) вносить пропозиції до органів державної влади щодо вдосконалення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг;

3) розробляє та затверджує нормативно-правові акти, зокрема:

ліцензійні умови провадження господарської діяльності у сферах енергетики та комунальних послуг;

порядки контролю за дотриманням вимог законодавства у відповідній сфері регулювання та ліцензійних умов;

порядок розрахунку та встановлення ставки внесків на регулювання;

показники якості надання послуг суб'єктами природних монополій у сферах енергетики та комунальних послуг та суб'єктами, що провадять діяльність на суміжних ринках;

правила розгляду звернень споживачів щодо дій суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, та врегулювання спорів;

правила врегулювання спорів, що виникають між суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг;

порядки (правила) організації обліку та звітності за видами ліцензованої діяльності;

порядки (методи) формування, розрахунку та встановлення державних регульованих цін і тарифів для суб'єктів природних монополій у сферах енергетики та комунальних послуг, а також

для інших суб'єктів господарювання, що провадять діяльність на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, якщо відповідні повноваження надані Регулятору законом;

кодекси систем передачі та розподілу електричної енергії, газотранспортної та газорозподільних систем, кодекси газосховищ та установки LNG, підготовлені операторами, та ініціює внесення змін до них;

порядки (методики) приєднання до електричних, теплових, газових мереж, розрахунку плати за приєднання та фінансування послуг з приєднання;

правила користування (постачання) товарами та послугами на роздрібних ринках;

форми звітності суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, та порядок їх подання;

4) здійснює:

ліцензування видів господарської діяльності у сферах енергетики та комунальних послуг, передбачених законом;

визначення умов, за яких суб'єкти природних монополій і суміжних ринків у сферах енергетики та комунальних послуг можуть провадити діяльність без ліцензії;

визначення умов доступу до товарів (послуг), що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій у сферах енергетики та комунальних послуг;

встановлення обмежень для суб'єктів природних монополій щодо суміщення видів діяльності у сферах енергетики та комунальних послуг;

контроль за недопущенням перехресного субсидіювання при провадженні господарської діяльності суб'єктами природних монополій і суміжних ринків у сферах енергетики та комунальних послуг;

5) контролює виконання операторами систем передачі та розподілу, операторами газотранспортної та газорозподільних систем, іншими суб'єктами ринків електричної енергії і природного газу, а у відповідних випадках - власниками систем їхніх зобов'язань відповідно до закону;

6) затверджує типові та схвалює примірні договори відповідно до закону;

7) здійснює сертифікацію операторів системи передачі та газотранспортної системи відповідно до встановленого ним порядку;

8) визначає і публікує умови доступу до транскордонної системи передачі електричної енергії та природного газу, включаючи процедури розподілу пропускнув спроможності та управління перевантаженням;

9) затверджує і публікує умови надання послуг з балансування, які повинні надаватися на справедливій і недискримінаційній основі, ґрунтуватися на об'єктивних критеріях, з найбільшою економічною ефективністю і забезпечувати стимулювання користувачів мережі до балансування свого споживання енергії з мережі та постачання енергії в мережу;

10) бере участь у регулюванні платіжно-розрахункових відносин на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг у випадках, визначених законом;

- 11) контролює додержання ліцензіатами законодавства у відповідній сфері регулювання і ліцензійних умов провадження господарської діяльності та вживає заходів до запобігання порушенням ліцензійних умов;
- 12) розглядає справи про порушення ліцензійних умов, а також справи про адміністративні правопорушення і за результатами розгляду приймає рішення про застосування санкцій, накладення адміністративних стягнень у випадках, передбачених законом, приймає у межах своєї компетенції рішення про направлення до відповідних державних органів матеріалів про виявлені факти порушення законодавства;
- 13) встановлює державні регульовані ціни і тарифи на товари (послуги) суб'єктів природних монополій та інших суб'єктів господарювання, що провадять діяльність на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, якщо відповідні повноваження надані Регулятору законом;
- 14) забезпечує захист прав та законних інтересів споживачів товарів (послуг), які виробляються (надаються) суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, розгляд звернень таких споживачів та врегулювання спорів, надання роз'яснень з питань застосування нормативно-правових актів Регулятора;
- 15) здійснює моніторинг та аналіз ринків у сферах енергетики та комунальних послуг;
- 16) організує проведення науково-технічних та аналітичних досліджень з питань, що належать до його компетенції;
- 17) оприлюднює інформацію про свою діяльність відповідно до закону та здійснює інші заходи щодо налагодження діалогу з громадськістю, створює умови для участі громадян у процесі формування та реалізації державної політики;
- 18) бере участь у підготовці проектів міжнародних договорів України;
- 19) здійснює заходи щодо адаптації законодавства України у сфері енергетики до законодавства Європейського Союзу та проводить консультації з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства щодо питань адаптації законодавства України;
- 20) встановлює мінімальні стандарти та вимоги до якості обслуговування споживачів та постачання природного газу, електричної і теплової енергії, здійснює моніторинг їх дотримання;
- 21) погоджує/схвалює інвестиційні програми (плани розвитку) суб'єктів, діяльність яких регулюється Регулятором, у випадках, встановлених законом;
- 22) забезпечує досудовий розгляд спорів, що виникають між суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг;
- 23) здійснює у встановленому законодавством порядку видавничу діяльність;
- 24) забезпечує відповідно до закону доступ споживачів до інформації про ціни/тарифи у сферах постачання електричної енергії, природного газу, а також у сферах теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення;
- 25) проводить консультації з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства з метою отримання висновків щодо застосування європейського енергетичного права;
- 26) виконує інші функції та повноваження, визначені законом.

2. Регулятор має право:

- 1) приймати рішення з питань, що належать до його компетенції, які є обов'язковими до виконання;
- 2) вимагати від операторів систем передачі та розподілу електричної енергії або операторів газотранспортної та газорозподільних систем за необхідності змінювати умови і положення, у тому числі тарифи або методики, з метою забезпечення їх пропорційності і застосування на недискримінаційній основі;
- 3) отримувати безоплатно на свій запит необхідні для виконання покладених функцій:
від суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг,
- копії документів, статистичну та іншу інформацію про їхню діяльність;
від органів державної влади - документи, матеріали, статистичну та іншу інформацію, необхідну для виконання покладених функцій;
- 4) вимагати від суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, надання у визначені Регулятором строки, але не менш як протягом 10 робочих днів, завірених в установленому законодавством порядку копій документів, пояснень та іншої інформації, пов'язаної з провадженням такими суб'єктами ліцензованої діяльності, необхідних для виконання покладених функцій;
- 5) передавати у порядку, встановленому законодавством, відповідним державним органам матеріали про виявлені факти порушення законодавства;
- 6) звертатися до суду з підстав, передбачених законом, та здійснювати захист своїх прав та законних інтересів у суді;
- 7) залучати вчених та спеціалістів центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій (за погодженням з їх керівниками) до розроблення проектів нормативно-правових актів, проведення консультацій та експертиз у сферах енергетики та комунальних послуг;
- 8) укладати угоди про співробітництво з питань своїх повноважень з іноземними і міжнародними органами та організаціями, у тому числі з регулюючими органами інших держав;
- 9) співпрацювати з регулюючими органами інших держав і Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства, отримувати і надавати будь-яку інформацію, необхідну для виконання покладених на них завдань відповідно до цього Закону;
- 10) утворювати за потреби у межах своєї компетенції робочі групи, постійні або тимчасові консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи;
- 11) інші права, визначені законом.

3. У процесі здійснення функцій та повноважень, визначених цим Законом та іншими законами, Регулятор може поширювати конфіденційну інформацію, отриману від суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, а також конфіденційну інформацію, отриману від споживачів (замовників) товарів (послуг) таких суб'єктів, лише за згодою осіб, які обмежили доступ до такої інформації, а за відсутності такої згоди - лише в інтересах національної безпеки.

4. Порядки (методики) формування, розрахунку та встановлення державних регульованих цін і тарифів для суб'єктів природних монополій у сферах енергетики та комунальних послуг, а також для інших суб'єктів господарювання, що провадять діяльність на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, затверджені Регулятором, мають бути недискримінаційними і прозорими та підлягають оприлюдненню на офіційному веб-сайті Регулятора та в офіційному друкованому виданні. При розробленні та затвердженні зазначених методик Регулятор має забезпечити, щоб суб'єкти природних монополій у сферах енергетики та комунальних послуг отримали належні стимули на коротко- та довгостроковий періоди щодо підвищення ефективності, ліквідації перехресного субсидювання між видами діяльності та групами споживачів, сприяння ринковій інтеграції та безпеці постачання.

У разі застосування будь-якого способу державного регулювання цін порядки (методики) формування, розрахунку та встановлення тарифів повинні забезпечити покриття економічно обґрунтованих витрат, залучення необхідних інвестицій, дотримання екологічних вимог, вимог якості та безпеки, обґрунтованої прибутковості. Такі порядки (методики) повинні сприяти використанню місцевих, відновлюваних та вторинних енергетичних ресурсів, а також сприятливих до навколишнього природного середовища технологій.

У разі застосування будь-якого способу державного регулювання цін з метою встановлення довгострокового тарифу суб'єкти господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг подають на узгодження Регулятору розроблену довгострокову інвестиційну програму після її громадського обговорення. З метою встановлення річного тарифу суб'єкти господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг подають на узгодження Регулятору річний інвестиційний план. Довгострокові інвестиційні програми та річні інвестиційні плани є публічною інформацією та повинні бути загальнодоступними.

5. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності у сферах енергетики та комунальних послуг розробляються та затверджуються Регулятором з урахуванням особливостей, визначених законами.

Стаття 18. Питання транскордонної торгівлі

1. Співпраця Регулятора з регулюючими органами інших держав і Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства, а також на регіональному рівні здійснюється з метою:

- 1) сприяння застосуванню оперативних заходів для оптимального управління мережею (системою);
- 2) сприяння об'єднанню ринків електричної енергії та природного газу, спільному розподілу транскордонної пропускної потужності та забезпеченню належного рівня міжсистемної пропускної потужності, у тому числі нових міжсистемних з'єднань у регіоні або між регіонами, для забезпечення розвитку ефективної конкуренції та підвищення безпеки постачання без дискримінації постачальників у різних державах - членах Енергетичного Співтовариства;
- 3) координації розроблення кодексів мереж (систем) для відповідних операторів та інших суб'єктів ринків електричної енергії та природного газу та їх періодичного перегляду;
- 4) координації розроблення правил управління перевантаженням.

2. Співпраця Регулятора з регулюючими органами інших держав і Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства здійснюється, за потреби, спільно з іншими державними органами, у межах їх повноважень.

Розділ III

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ФУНКЦІЙ ТА ПОВНОВАЖЕНЬ РЕГУЛЯТОРА

Стаття 19. Особливості здійснення державного контролю на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг

1. Регулятор здійснює державний контроль за дотриманням суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов шляхом проведення планових та позапланових виїзних, а також невиїзних перевірок відповідно до затверджених ним порядків контролю.

2. Перевірка проводиться на підставі рішення Регулятора.

3. Для проведення перевірки створюється комісія з перевірки, що складається не менш як із трьох представників центрального апарату та/або територіальних органів Регулятора.

4. Під час здійснення державного контролю Регулятор має право:

1) вимагати від суб'єкта господарювання усунення виявлених порушень вимог цього Закону та законів, що регулюють діяльність у сфері енергетики та комунальних послуг, і ліцензійних умов;

2) фіксувати процес здійснення планового або позапланового заходу чи кожен окрему дію засобами аудіо- та відеотехніки, не перешкоджаючи здійсненню такого заходу;

3) вимагати припинення дій, що перешкоджають здійсненню державного контролю;

4) призначати експертизу, одержувати пояснення, довідки, копії документів, відомості з питань, що виникають під час державного контролю;

5) приймати обов'язкові до виконання суб'єктом господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, рішення про усунення виявлених порушень;

6) накладати штрафні санкції та вживати заходів, передбачених законом.

5. За результатами перевірки складається акт у двох примірниках, який підписується членами комісії з перевірки.

Один примірник акта про результати перевірки передається суб'єкту господарювання, діяльність якого перевірялася, або уповноваженій ним особі.

У разі відмови суб'єкта господарювання або уповноваженої ним особи прийняти акт про результати перевірки такий акт надсилається суб'єкту господарювання рекомендованим листом протягом п'яти робочих днів з дня підписання акта членами комісії з перевірки.

Суб'єкт господарювання, діяльність якого перевірялася, має право надати письмові пояснення та обґрунтування щодо проведеної перевірки та/або виявлених порушень у строк до п'яти робочих днів з дня отримання акта про результати перевірки.

У разі виявлення порушень акт про результати перевірки вноситься на засідання Регулятора, за результатами якого Регулятор приймає рішення про застосування до суб'єкта господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, санкції, передбаченої цим Законом.

Акт про результати перевірки разом із поясненнями та обґрунтуванням суб'єкта господарювання, діяльність якого перевірялася, підлягає оприлюдненню на офіційному веб-сайті Регулятора до розгляду акта на засіданні Регулятора.

6. Планові перевірки суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, проводяться не частіше одного разу на рік відповідно до річних планів, які затверджуються Регулятором до 1 грудня року, що передує плановому, та оприлюднюються на його офіційному веб-сайті.

План здійснення заходів державного контролю на відповідний плановий період оприлюднюється на офіційному веб-сайті Регулятора не пізніше як за п'ять днів до початку відповідного планового періоду.

Планова виїзна перевірка проводиться за умови письмового повідомлення суб'єкта господарювання про проведення планового заходу не пізніше як за 10 днів до дня його початку.

Строк проведення планової виїзної перевірки не може перевищувати 15 робочих днів, а щодо суб'єктів малого підприємництва - п'яти робочих днів.

У разі великих обсягів перевірки за рішенням Регулятора строк проведення планової виїзної перевірки може бути збільшений до 20 робочих днів, а для суб'єктів малого підприємництва - до семи робочих днів з внесенням відповідних змін до посвідчення на проведення перевірки.

Щорічно, до 1 квітня, Регулятор готує звіт про виконання річного плану державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, за попередній рік, який включається до річного звіту про діяльність Регулятора та підлягає оприлюдненню на офіційному веб-сайті Регулятора.

7. Підставою для проведення позапланової виїзної перевірки є:

1) подання суб'єктом господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, письмової заяви про здійснення заходу державного контролю;

2) обґрунтоване звернення фізичної або юридичної особи про порушення суб'єктом господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, її законних прав;

3) обґрунтоване звернення суб'єктів господарювання та споживачів про порушення суб'єктом природної монополії законодавства з питань доступу до електричних/теплових/газових мереж та/або порушення ліцензійних умов;

4) перевірка виконання рішень Регулятора щодо усунення порушень вимог законодавства, прийнятих за результатами планових або позапланових перевірок.

Строк проведення позапланової виїзної перевірки не може перевищувати 10 робочих днів, а щодо суб'єктів малого підприємництва - трьох робочих днів.

У разі великих обсягів перевірки за рішенням Регулятора строк проведення позапланової виїзної перевірки може бути збільшений до 20 робочих днів, а для суб'єктів малого підприємництва - до п'яти робочих днів з внесенням відповідних змін до посвідчення на проведення перевірки.

8. Позапланова невиїзна перевірка проводиться виключно у приміщенні Регулятора або його територіального органу.

Підставою для проведення позапланової невізної перевірки суб'єкта господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, є:

- 1) неподання, несвоєчасне подання або подання недостовірної інформації;
- 2) неподання, несвоєчасне подання або подання недостовірних даних у звітності в установлений Регулятором строк або в інших документах;
- 3) неподання копій документів, засвідчених в установленому законодавством порядку, пояснень та іншої інформації на законну вимогу Регулятора.

Позапланова невізна перевірка суб'єкта господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, може проводитися без попередження заздалегідь.

Згода суб'єкта, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, його повідомлення про проведення позапланової невізної перевірки, його присутність під час проведення такої перевірки є необов'язковими.

Про результати позапланової невізної перевірки (про факти виявлення порушень законодавства та їх перелік або про відсутність порушень) суб'єкт господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, повідомляється рекомендованим листом протягом п'яти робочих днів після підписання акта про результати позапланової невізної перевірки.

9. До проведення перевірок Регулятор має право залучати представників інших державних органів, органів місцевого самоврядування за згодою керівників цих органів.

10. Про виявлені під час проведення перевірок факти, що можуть свідчити про порушення законодавства про захист економічної конкуренції або про наявність ознак злочину, Регулятор повідомляє Антимонопольний комітет України або правоохоронні органи відповідно до повноважень, встановлених законом.

Стаття 20. Моніторинг ринків у сферах енергетики та комунальних послуг

1. Регулятор здійснює моніторинг функціонування ринків у сферах енергетики та комунальних послуг, який забезпечується шляхом проведення аналізу та оцінки, зокрема:

- 1) рівня прозорості та конкуренції на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг;
- 2) рівня та ефективності відкриття ринків у сферах енергетики та комунальних послуг, рівня конкуренції на оптовому і роздрібному ринках, статистики зміни постачальника і відключень, рівня цін та якості робіт з технічного обслуговування, скарг споживачів, застосування положень договорів, що обмежують конкуренцію на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, а також будь-яких інших практик, що призводять до порушення, спотворення або обмеження конкуренції на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг;
- 3) оптових та роздрібних цін на товари (послуги) на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг;
- 4) порушень та/або обмежень конкуренції на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, проявів обмежувальної договірної практики на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, включаючи індивідуальні умови договорів з великими непобутовими споживачами і, за потреби, інформує Антимонопольний комітет України про таку практику;

- 5) виконання суб'єктами господарювання, що провадять діяльність на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, своїх зобов'язань відповідно до законодавства;
- 6) відсутності проявів перехресного субсидіювання між різними видами діяльності, категоріями споживачів (замовників) на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг;
- 7) стану безпеки постачання енергоресурсів та безперебійної роботи інфраструктури;
- 8) розроблення та реалізації інвестиційних програм і заходів з інвестиційного планування щодо операторів систем передачі, газотранспортної системи у коротко- і довгостроковій перспективі з метою підвищення ефективності роботи систем і сприяння ринковій інтеграції;
- 9) інвестицій у генеруючі потужності з метою забезпечення безпеки постачання електричної енергії;
- 10) дотримання вимог щодо надійності та безперебійності енерго-, тепло-, газопостачання та постачання комунальних послуг, стандартів та вимог до якості обслуговування споживачів;
- 11) виконання операторами систем передачі та розподілу, операторами газотранспортної та газорозподільних систем їхніх функцій та зобов'язань відповідно до законодавства;
- 12) дотримання вимог щодо надійності та безперебійності енергопостачання, газопостачання, стандартів якості послуг з енергопостачання, газопостачання, правил управління перевантаженнями, включаючи правила розподілу пропускної спроможності електричних (газових) міждержавних мереж;
- 13) застосування правил, що регулюють розподіл міжсистемної пропускної потужності і управління перевантаженнями в системах передачі електричної енергії та природного газу, включаючи перевантаження міжсистемних з'єднань, заснованих на зобов'язаннях, взятих Україною відповідно до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства;
- 14) доступу до мереж для нових генеруючих потужностей, зокрема усунення перешкод, які можуть перешкоджати доступу нових учасників ринків електричної енергії (у тому числі електроенергії, що виробляється з відновлюваних джерел енергії) та природного газу;
- 15) умов доступу до акумулюючої здатності в системі передачі природного газу (заповнення системи) та інших допоміжних послуг, пов'язаних з природним газом;
- 16) використання доходів, отриманих від управління перевантаженнями в системах передачі електричної енергії та природного газу;
- 17) строків, необхідних операторам систем передачі та розподілу для виконання робіт з приєднання та ремонту;
- 18) своєчасності оприлюднення операторами систем передачі електричної енергії та природного газу інформації щодо міжсистемних з'єднань, розподілу пропускної спроможності таких з'єднань;
- 19) змін у структурі власності суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики, зокрема суб'єктів господарювання, що виконують функції операторів передачі та розподілу електричної енергії та природного газу;
- 20) застосування цін і тарифів у сферах, що регулюються;

- 21) застосування умов для приєднання до мереж нових генеруючих потужностей з належним урахуванням витрат і вигод, пов'язаних з різними технологіями у використанні відновлюваних джерел енергії, а також із розподіленою генерацією та комбінованим виробництвом теплової та електричної енергії (когенерацією);
- 22) дотримання ліцензіатами ліцензійних умов, у тому числі щодо транскордонних питань;
- 23) наявності обмежувальних договірних практик, у тому числі виняткових положень, які можуть перешкоджати споживачам укласти договори одночасно з більш як одним постачальником або обмежувати таку можливість;
- 24) дотримання виконання зобов'язань суб'єктами господарювання, які здійснюють один або більше видів регульованої діяльності у сферах енергетики або один чи більше видів регульованої діяльності у сферах енергетики та іншої діяльності;
- 25) виконання зобов'язань, що стосуються бухгалтерського обліку та публікації фінансової звітності суб'єктами господарювання, які здійснюють один або більше видів регульованої діяльності у сферах енергетики або один або більше видів регульованої діяльності у сферах енергетики та іншої діяльності;
- 26) виконання програм відповідності, прийнятих операторами систем передачі електричної енергії та природного газу, за допомогою яких вони повинні забезпечувати повну юридичну, фінансову, управлінську та операційну незалежність від вертикально інтегрованих підприємств, до яких вони належать, а також від суміжних підприємств, з метою забезпечення недискримінації, прозорості та об'єктивності у функціонуванні енергетичних ринків;
- 27) технічного співробітництва з операторами системи передачі та/або операторами ринку інших договірних сторін Договору про заснування Енергетичного Співтовариства.

Порядок здійснення моніторингу ринків у сферах енергетики та комунальних послуг, включаючи період моніторингу, визначається Регулятором.

2. Регулятор оприлюднює результати моніторингу функціонування ринків у сферах енергетики та комунальних послуг на своєму офіційному веб-сайті не пізніше місячного строку після завершення періоду моніторингу.

Стаття 21. Розгляд скарг та врегулювання спорів

1. Регулятор розглядає скарги споживачів щодо порушення їхніх прав та інтересів суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, а також вирішує спори, що виникають між суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, з питань:

- 1) доступу/приєднання до електричних, теплових та газових мереж, нафто- та продуктопроводів, мереж централізованого водопостачання і водовідведення;
- 2) дотримання суб'єктами господарювання ліцензійних умов;
- 3) якості товарів і послуг, що надаються споживачам у сферах енергетики та комунальних послуг;
- 4) інших питань, розгляд яких віднесено законом до компетенції Регулятора.

2. Регулятор розглядає скарги споживачів відповідно до Закону України "Про звернення громадян". Вирішення спорів, що виникають між суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, здійснюється у порядку, затвердженому Регулятором.

3. Під час розгляду скарг, вирішення спорів Регулятор має право вимагати від суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, копії документів, пояснення та іншу інформацію, необхідні для встановлення фактичних обставин справи та врегулювання спорів.

4. До прийняття рішення по суті спірного питання Регулятор може проводити попередні слухання із залученням заінтересованих осіб та, за потреби, проводити позапланові перевірки.

Порядок проведення попередніх слухань визначається Регулятором.

5. За результатами розгляду скарги, вирішення спорів Регулятор приймає рішення про:

1) припинення порушення суб'єктом господарювання, що провадить діяльність у сфері енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідній сфері;

2) припинення порушення суб'єктом господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, ліцензійних умов;

3) накладення штрафу на суб'єкта господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, у встановленому порядку;

4) припинення розгляду звернення заявника.

Рішення Регулятора надається суб'єкту господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, шляхом надсилання або вручення під розписку.

Рішення, прийняте Регулятором у ході досудового розгляду спору, є обов'язковим до виконання учасниками спору і може бути оскаржене в суді.

Стаття 22. Відповідальність за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг

1. Суб'єкти господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, несуть відповідальність за правопорушення у сферах енергетики та комунальних послуг, визначені законами України "Про електроенергетику", "Про природні монополії", "Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу", "Про засади функціонування ринку електричної енергії України", "Про ринок природного газу", "Про трубопровідний транспорт", "Про теплопостачання", "Про питну воду та питне водопостачання", "Про державне регулювання у сфері комунальних послуг" та іншими законами, що регулюють відносини у відповідних сферах.

Посадові особи суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, несуть адміністративну та кримінальну відповідальність за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг.

2. За порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг до суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у відповідній сфері, Регулятор може застосовувати санкції у вигляді:

- 1) застереження та/або попередження про необхідність усунення порушень;
- 2) накладення штрафу;
- 3) зупинення дії ліцензії;
- 4) анулювання ліцензії.

За порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг до посадових осіб суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у відповідній сфері, Регулятор може застосовувати адміністративні стягнення.

3. У разі виявлення порушень законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг Регулятор розглядає питання відповідальності суб'єкта господарювання, його посадових осіб на своєму засіданні та приймає рішення про застосування до суб'єкта господарювання санкцій та/або застосування адміністративного стягнення до посадової особи такого суб'єкта господарювання. При застосуванні санкцій Регулятор має дотримуватися принципів пропорційності порушення і покарання та ефективності санкцій, які мають стримуючий вплив.

4. Регулятор застосовує штрафні санкції до суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, у розмірах, встановлених цим Законом, законами України "Про електроенергетику", "Про природні монополії", "Про питну воду та питне водопостачання", "Про ринок природного газу", "Про теплопостачання".

Адміністративні стягнення застосовуються до посадових осіб суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення.

5. Суб'єкти господарювання, на яких накладено штраф, зобов'язані сплатити його у 30-денний строк з дня одержання копії рішення про накладення штрафу, крім випадків, встановлених частиною п'ятою статті 13 цього Закону.

За кожний день прострочення сплати штрафу стягується пеня у розмірі 1,5 відсотка суми штрафу. Розмір пені не може перевищувати розміру штрафу, накладеного відповідним рішенням Регулятора.

Суми стягнутих штрафів та пені зараховуються до Державного бюджету України.

Протягом п'яти робочих днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати Регулятору документи, що підтверджують сплату штрафу.

У разі відмови від сплати штрафу та пені їх примусове стягнення здійснюється на підставі відповідного рішення суду за позовом Регулятора, крім випадків, встановлених частиною п'ятою статті 13 цього Закону.

6. Посадові особи суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, несуть адміністративну відповідальність за несвоєчасне надання інформації, необхідної для виконання покладених на Регулятора завдань, ненадання інформації або надання завідомо недостовірних даних, невиконання або несвоєчасне виконання рішень Регулятора в порядку, встановленому Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Стаття 23. Відповідальність Регулятора

1. Збитки, завдані суб'єкту господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, внаслідок прийняття Регулятором неправомірного рішення, дій чи бездіяльності Регулятора, підлягають відшкодуванню в порядку, передбаченому законом.

2. Посадові особи Регулятора несуть персональну відповідальність за зловживання владою або службовим становищем, за бездіяльність, невиконання або неналежне виконання своїх службових обов'язків, у тому числі за розголошення відомостей, що становлять комерційну таємницю, у порядку, встановленому законом.

Стаття 24. Відкритість діяльності Регулятора

1. Регулятор забезпечує відкритість своєї діяльності шляхом:

1) прийняття рішень на засіданнях, які проводяться у формі відкритих слухань, крім випадків, передбачених законодавством;

2) інформування громадськості про плани та результати своєї роботи;

3) забезпечення доступу до інформації і надання інформації за запитами відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації";

4) проведення громадських обговорень та громадських слухань;

5) оприлюднення на своєму офіційному веб-сайті у формі відкритих даних:

порядку денного засідання Регулятора;

проектів рішень Регулятора разом з обґрунтуванням;

прийнятих Регулятором рішень;

результатів моніторингу ринків у сферах енергетики та комунальних послуг (щокварталу);

актів перевірки суб'єктів господарювання та наданих суб'єктами господарювання зауважень, пояснень та обґрунтувань;

проекту та затвердженого кошторису Регулятора (змін до нього);

річного звіту про роботу Регулятора;

звіту про виконання кошторису Регулятора;

6) оприлюднення на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних публічної інформації у формі відкритих даних, що була отримана для здійснення моніторингу функціонування ринків у сферах енергетики та комунальних послуг;

7) забезпечення можливості перегляду на своєму офіційному веб-сайті онлайн-трансляції засідань Регулятора, які проводяться у формі відкритих слухань, та доступу до архіву їх записів;

8) представлення Головою Регулятора річного звіту про роботу Регулятора на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Річний звіт про роботу Регулятора має містити, зокрема, інформацію про результати моніторингу ринків у сферах енергетики та комунальних послуг, планів роботи та результатів діяльності Регулятора, здійснення державного контролю на відповідних ринках, співпраці Регулятора з міжнародними організаціями, регуляторними органами інших держав і Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства.

2. Споживачі та будь-які заінтересовані особи мають право звертатися до Регулятора з питань, що належать до його компетенції. Регулятор розглядає такі звернення та надає відповідь заявникам у встановленому порядку.

3. При Регуляторові діє Громадська рада як постійно діючий консультативно-дорадчий орган, що утворюється з метою залучення громадян до реалізації державної політики щодо регулювання діяльності суб'єктів господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Положення про Громадську раду, зміни до нього погоджуються з Регулятором та затверджуються Громадською радою Регулятора.

Розділ IV

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім частини першої статті 11, статті 13 цього Закону, які набирають чинності з 1 січня 2017 року.

2. Для визначення переліку платників внеску на регулювання, сплата якого передбачена статтею 13 цього Закону, Регулятор не пізніше 1 грудня 2016 року формує та оприлюднює реєстр суб'єктів господарювання, які провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, діяльність яких регулюється Регулятором відповідно до цього Закону.

3. До Голови та членів Регулятора, які перебувають на посаді станом на день набрання чинності цим Законом, Президентом України застосовується ротація, згідно з якою члени Регулятора підлягають звільненню у такі строки:

три члени Комісії - не пізніше 6 місяців з дня набрання чинності цим Законом;

два члени Комісії - не пізніше 12 місяців з дня набрання чинності цим Законом;

два члени Комісії - не пізніше 18 місяців з дня набрання чинності цим Законом.

Відповідний план ротації з поіменним списком затверджується Президентом України.

4. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до N 51, ст. 1122):

статтю 188²¹ виключити;

у статті 188³⁶:

у назві і тексті слова "національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг" в усіх відмінках замінити словами "національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг" у відповідному відмінку;

у тексті слова "у сфері теплопостачання і централізованого водопостачання та водовідведення, перероблення та захоронення побутових відходів" замінити словами "у сферах енергетики та комунальних послуг";

в абзаці другому частин другої і третьої слова "суб'єктів господарювання" замінити словом "суб'єктів";

статтю 244¹⁵ виключити;

у статті 244¹⁸:

у назві і частині першій слова "Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг" замінити словами "Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг";

у частині другій слова "національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг" замінити словами "національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг";

у пункті 18 частини другої статті 255 слова "національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг" замінити словами та цифрами "національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (стаття 188³⁶)";

2) абзац перший частини першої статті 344 Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., N 25 - 26, ст. 131) після слів "Голову Державного комітету телебачення і радіомовлення України" доповнити словами "члена Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг";

3) частину першу статті 191 Господарського кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., NN 18 - 22, ст. 144) після слів "органами виконавчої влади" доповнити словами "державними колегіальними органами";

4) частину третю статті 8 Закону України "Про оплату праці" (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., N 17, ст. 121; 1997 р., N 11, ст. 89; 2010 р., NN 41 - 45, ст. 529) після слова "суддів" доповнити словами "та членів національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, працівників її центрального апарату і територіальних органів";

5) у підпункті 2 пункту "а" частини першої статті 28 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., N 24, ст. 170; 2010 р., N 49, ст. 571; 2012 р., N 7, ст. 53; 2013 р., N 40, ст. 537; 2014 р., N 23, ст. 874) слова "визначених законодавством" замінити словами "визначених законом", а слова "національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг" словами "національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг";

6) у Законі України "Про електроенергетику" (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., N 1, ст. 1 із наступними змінами):

частину третю статті 13 викласти в такій редакції:

"Ліцензія видається окремо на кожний вид діяльності відповідно до закону";

у статті 27:

частину другу доповнити абзацами дванадцятим і тринадцятим такого змісту:

"невиконання законних вимог національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, щодо подання копій документів, пояснень та іншої інформації;

інші правопорушення, передбачені законом";

у частині третій:

в абзаці другому після слів "споживання енергії" доповнити словами "а також неподання копій документів, пояснень та іншої інформації на законну вимогу національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг", а слова "до однієї тисячі" замінити словами "від ста до трьох тисяч";

в абзаці третьому слова "та порушення умов ліцензій" замінити словами "та/або порушення умов ліцензій", а слова "до п'яти тисяч" - словами "від п'ятисот до п'ятдесяти тисяч";

7) у Законі України "Про природні монополії" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., N 30, ст. 238 із наступними змінами):

статтю 2 доповнити частиною третьою такого змісту:

"3. Дія положень розділу III цього Закону не поширюється на національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг";

у частині першій статті 3 після слів "Про державне регулювання у сфері комунальних послуг" доповнити словами "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг", "Про ринок природного газу", а слова "Про засади функціонування ринку природного газу" виключити;

абзац перший частини першої статті 4 доповнити словами "з особливостями, встановленими законом";

у частині першій статті 17:

абзац п'ятий виключити;

доповнити абзацом шостим такого змісту:

"Штрафи на суб'єктів природних монополій, що провадять діяльність на ринках електричної енергії та/або на ринку природного газу, накладаються за порушення та в розмірах, визначених законами України "Про електроенергетику" і "Про ринок природного газу" відповідно";

8) частину третю статті 6 Закону України "Про політичні партії в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., N 23, ст. 118 із наступними змінами) доповнити пунктом 10 такого змісту:

"10) члени Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг";

9) у Законі України "Про питну воду та питне водопостачання" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., N 16, ст. 112; 2012 р., N 42, ст. 526):

у частині другій статті 18¹ слова "встановлюється спільним рішенням центрального органу виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства, центрального органу виконавчої влади у сфері інвестиційної діяльності та національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг" замінити словами "затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг";

у тексті Закону слова "національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг" в усіх відмінках замінити словами "національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг" у відповідному відмінку;

10) частину другу статті 3 Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., N 9, ст. 79; 2012 р., N 37, ст. 445; 2013 р., N 33, ст. 439; 2014 р., N 33, ст. 1162) доповнити абзацом п'ятнадцятим такого змісту:

"актів національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг";

11) у Законі України "Про житлово-комунальні послуги" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., N 47, ст. 514 із наступними змінами):

у частині четвертій статті 5:

в абзаці першому слова "Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики" замінити словами "Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг";

в абзаці другому слова "Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, є державним колегіальним органом" замінити словами "Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, є державним колегіальним органом";

у пункті 1 частини першої статті 14, в абзаці другому частини третьої статті 31 слова "національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг та національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики" у всіх відмінках замінити словами "національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг" у відповідному відмінку;

12) у тексті Закону України "Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., N 20, ст. 278) слова "національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики" в усіх відмінках замінити словами "національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг" у відповідному відмінку;

13) у Законі України "Про теплопостачання" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., N 28, ст. 373 із наступними змінами):

у частині третій статті 15:

абзац третій викласти у такій редакції:

"Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг";

абзац четвертий виключити;

у статті 16:

назву, абзаци перший, четвертий та п'ятий викласти в такій редакції:

"Стаття 16. Повноваження національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у сфері тепlopостачання

До повноважень національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, належать";

"ліцензування господарської діяльності з виробництва теплової енергії (крім виробництва теплової енергії на установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії), діяльності з виробництва теплової енергії на теплоцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках, транспортування її тепловими мережами, постачання теплової енергії в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється умовами та правилами провадження господарської діяльності (ліцензійними умовами);

затвердження в установленому порядку ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії, у тому числі на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії, з транспортування і постачання теплової енергії та порядку контролю за їх додержанням";

в абзаці шостому слова "ліцензування діяльності яких здійснюється Комісією" виключити;

в абзаці другому статті 16¹ слова "та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії" виключити;

статтю 17 виключити;

частину третю статті 20 викласти в такій редакції:

"Тарифи на виробництво теплової енергії, у тому числі на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії, на транспортування та постачання теплової енергії встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, та органами місцевого самоврядування у межах повноважень, визначених законодавством";

у частині другій статті 26¹ слова "встановлюється спільним рішенням центрального органу виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства, центрального органу виконавчої влади у сфері інвестиційної діяльності та національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг" замінити словами "затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг";

у пункті 2 частини першої статті 31 слова "національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики" замінити словами "національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг";

14) у тексті Закону України "Про заходи, спрямовані на забезпечення сталого функціонування підприємств паливно-енергетичного комплексу" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., N 33,

ст. 430) слова "національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики" в усіх відмінках замінити словами "національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг" у відповідному відмінку;

15) статтю 18 Закону України "Про комітети Верховної Ради України" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., N 17, ст. 146) доповнити частиною десятою такого змісту:

"10. Комітет, до предмета відання якого належать питання розвитку паливно-енергетичного комплексу, вугільної, газової, нафтової, нафтопереробної промисловості та електроенергетики, та комітет, до предмета відання якого належать питання житлово-комунального господарства, на основі пропозицій депутатських фракцій (груп) здійснюють підготовку та подають на розгляд Верховної Ради України кандидатури членів Конкурсної комісії з добору кандидатів на посади членів Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, які пропонуються Верховній Раді України для призначення відповідно до статті 8 Закону України "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг";

16) в абзаці другому частини другої статті 11¹ Закону України "Про управління об'єктами державної власності" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., N 46, ст. 456; 2011 р., N 29, ст. 272; 2012 р., N 7, ст. 53; 2013 р., N 32, ст. 413; 2016 р., N 3, ст. 25) слова "національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики" замінити словами "національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг";

17) частину другу статті 2 Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., N 29, ст. 389; 2014 р., N 36, ст. 1189; 2015 р., NN 7 - 9, ст. 55, N 11, ст. 75, N 28, ст. 236) доповнити словами "державного нагляду (контролю) за дотриманням суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг";

18) у тексті Закону України "Про газ (метан) вугільних родовищ" (Відомості Верховної Ради України, 2009 р., N 40, ст. 578) слова "національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики" в усіх відмінках замінити словами "національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг" у відповідному відмінку;

19) Регламент Верховної Ради України, затверджений Законом України "Про Регламент Верховної Ради України" (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., NN 14 - 17, ст. 133 із наступними змінами), доповнити статтею 208³ такого змісту:

"Стаття 208³. Порядок формування Конкурсної комісії з добору кандидатів на посади членів Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг"

1. Відповідно до статті 8 Закону України "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг" члени Конкурсної комісії з добору кандидатів на посади членів Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, визначаються Верховною Радою України за поданням комітетів, до предмета відання яких належать питання розвитку паливно-енергетичного комплексу, вугільної, газової, нафтової, нафтопереробної промисловості та електроенергетики та питання житлово-комунального господарства.

2. Рішення про призначення членів Конкурсної комісії з добору кандидатів на посади членів Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, оформляється відповідною постановою Верховної Ради України";

20) у Законі України "Про державне регулювання у сфері комунальних послуг" (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., N 49, ст. 571 із наступними змінами):

пункт 3 частини першої статті 1 після слів "централізованого водопостачання та водовідведення" доповнити словами "послуги з";

у частині другій статті 2 слова "Законом України "Про природні монополії" замінити словами "Законом України "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг";

у частині першій статті 6:

у пункті 2:

після абзацу другого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

"ліцензування господарської діяльності з перероблення побутових відходів в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється умовами та правилами провадження господарської діяльності (ліцензійними умовами), розроблення і затвердження ліцензійних умов і порядку контролю за їх дотриманням;

ліцензування господарської діяльності з захоронення побутових відходів в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється умовами та правилами провадження господарської діяльності (ліцензійними умовами); розроблення і затвердження ліцензійних умов і порядку контролю за їх дотриманням".

У зв'язку з цим абзаци третій - сьомий вважати відповідно абзацами п'ятим - дев'ятим;

в абзаци п'ятому слова "теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках та" виключити;

в абзаци сьомому слова "ліцензування діяльності яких здійснюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг" виключити;

у пунктах 5 і 6 слова "перероблення та" виключити;

пункт 7 після слова "водовідведення" доповнити словами "перероблення та захоронення побутових відходів";

пункт 23 виключити;

у статті 11:

у частині першій слова "та ліцензійних умов" замінити словами "та/або ліцензійних умов відповідно до порядку контролю за дотриманням ліцензійних умов";

у частині другій:

абзац перший доповнити словами "у визначених законом випадках";

у пункті 1 слова "за умови виконання вимог порядку здійснення державного нагляду (контролю), передбаченого законом" виключити;

доповнити пунктом 5 такого змісту:

"5) накладати на суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках штрафні санкції відповідно до закону";

у тексті Закону слова "національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг" в усіх відмінках замінити словами "національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг" у відповідному відмінку;

21) частину шосту статті 30 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., N 34, ст. 343) доповнити словами "або державними колегіальними органами";

22) частину другу статті 2 Закону України "Про адміністративні послуги" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., N 32, ст. 409) доповнити пунктом 14 такого змісту:

"14) здійснення державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг";

23) у тексті Закону України "Про засади функціонування ринку електричної енергії України" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., N 22, ст. 781) слова "національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики" в усіх відмінках замінити словами "національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг" у відповідному відмінку;

24) у Законі України "Про запобігання корупції" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., N 49, ст. 2056 із наступними змінами):

пункт 1 частини першої статті 3 доповнити підпунктом "і" такого змісту:

"і) члени державних колегіальних органів";

примітку до статті 56 після слів "Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку" доповнити словами "Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг";

25) у Законі України "Про ліцензування видів господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., N 23, ст. 158; 2016 р., N 4, ст. 40):

пункт 4 частини першої статті 1 після слів "Кабінету Міністрів України" доповнити словами "іншого уповноваженого законом органу державної влади";

пункт 2 частини другої статті 6 доповнити словами "якщо інше не встановлене законом";

у частині першій статті 7:

у пункті 5 слова "крім діяльності з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом (постачання незалежним електропостачальником)" виключити;

пункт 27 викласти в такій редакції:

"27) діяльність на ринку природного газу, яка ліцензується з урахуванням особливостей, визначених Законом України "Про ринок природного газу";

доповнити пунктами 31 і 32 такого змісту:

"31) перероблення побутових відходів;

32) захоронення побутових відходів".

5. Кабінету Міністрів України:

протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

до 1 липня 2017 року подати на розгляд Верховної Ради України проект Закону України про енергетичного омбудсмена.

6. Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом прийняти нормативно-правові акти, що впливають із цього Закону.

Президент України

м. Київ

22 вересня 2016 року

№ 1540-VIII

П. ПОРОШЕНКО